

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.026.01.2020

Pani
Maria Kallas
Dyrektor II Liceum Ogólnokształcącego
im. Gen. Władysława Andersa
w Chojnicach

II Liceum Ogólnokształcące
im. Gen. Władysława Andersa w Chojnicach
ul. Świętopelka 1, 89-600 Chojnice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/027 – „Organizacja pracy nauczycieli w szkołach publicznych”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	II Liceum Ogólnokształcące im. Gen. Władysława Andersa w Chojnicach (dalej: „Liceum” lub „Szkoła”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Maria Kallas, Dyrektor Liceum (dalej: „Dyrektor”), od 1 czerwca 2007 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie warunków organizacyjnych sprzyjających realizacji zadań przez nauczycieli, w tym efektywnego wykorzystania czasu pracy. 2. Zapewnienie warunków sprzyjających organizacji zajęć pozalekcyjnych w szkole uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów.
Okres objęty kontrolą	Lata szkolne 2018/2019 - 2020/2021 (do czasu zakończenia kontroli oraz z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę Kontrolerzy	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku Łukasz Badura, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/223/2020 z 29 grudnia 2020 r. Piotr Lewandowski, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LGD/219/2020 z 21 grudnia 2020 r. i nr LGD/227/2020 z 30 grudnia 2020 r. (akta kontroli str. 1-7)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach szkolnych 2018/2019-2020/2021 Liceum funkcjonowało w oparciu o aktualny statut. Stan zatrudnienia nauczycieli zapewniał realizację zadań Szkoły. Zapewniono ewidencjonowanie w dzienniku elektronicznym czasu pracy nauczycieli wynikającego z pensum. Czas pracy nauczycieli związany z przygotowaniem do zajęć, doskonaleniem zawodowym oraz z czynnościami innymi niż zajęcia dydaktyczne nie był ewidencjonowany. Realizacja tych zadań była dokumentowana sprawozdaniami z prac zespołów przedmiotowych i komisji działających w szkole, arkuszami pracy własnej nauczycieli, a także dokumentami potwierdzającymi udział nauczycieli w różnych formach doskonalenia zawodowego.

Sale lekcyjne, którymi dysponowało Liceum zostały wyposażone w sposób umożliwiający realizację podstawy programowej przez nauczycieli.

Nauczycielom zapewniono dostęp do sprzętu i materiałów koniecznych do realizacji procesu dydaktycznego.

Dyrektor wypełniła obowiązek wynikający z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach³, dokonując raz w roku kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do Szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki.

W Liceum zapewniono organizację zajęć pozalekcyjnych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (zajęcia rewalidacyjne i zajęcia socjoterapeutyczne). Zapewniono również w ograniczonym stopniu - z uwagi na brak środków finansowych - zajęcia pozalekcyjne związane z rozwojem zainteresowań uczniów.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: „ustawa o NIK”.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).

Zasady wynagradzania nauczycieli były zgodne z rozporządzeniem w sprawie wynagrodzeń nauczycieli⁴ oraz Regulaminem wynagradzania⁵.

W działalności Szkoły stwierdzono nieprawidłowość w postaci nieokreślenia w Statucie Szkoły formy i terminu usprawiedliwiania przez pełnoletnich uczniów ich nieobecności na zajęciach edukacyjnych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

W latach szkolnych 2018/2019 – 2020/2021 liczba uczniów Liceum oraz liczba prowadzonych w nim oddziałów klasowych kształtowały się następująco:

- 2018/2019: 492 uczniów oraz 16 oddziałów klasowych,
- 2019/2020: 638 uczniów oraz 20 oddziałów klasowych,
- 2020/2021: 632 uczniów oraz 20 oddziałów klasowych.

Uczniowie Szkoły uzyskali następujące średnie wyniki z egzaminów maturalnych z nw. wybranych przedmiotów (na poziomie podstawowym):

- egzaminy przeprowadzone w 2019 r.:
 - język polski: 67%; wynik osiągnięty w powiecie chojnickim: 54%, w kraju: 52%,
 - matematyka: 75%; odpowiednio: 53% i 58%,
 - język angielski: 90%; odpowiednio: 69% i 72%,
 - język niemiecki: 84%; odpowiednio: 51% i 61%,
- egzaminy przeprowadzone w 2020 r.:
 - język polski: 69%; wynik osiągnięty w powiecie chojnickim: 56%, w kraju: 52%,
 - matematyka: 73%; odpowiednio: 46% i 52%,
 - język angielski: 90%; odpowiednio: 66% i 71%,
 - język niemiecki: 88%; odpowiednio: 45% i 55%.

(akta kontroli str. 133-134)

OBSZAR

1. Zapewnienie warunków organizacyjnych sprzyjających realizacji zadań przez nauczycieli, w tym efektywnego wykorzystania czasu pracy

Opis stanu faktycznego

1.1. W roku szkolnym 2020/2021 Szkoła funkcjonowała na podstawie aktualnego statutu⁷ (dalej: „Statut”), zawierającego postanowienia wynikające z Prawa oświatowego⁸ (dalej: „Prawo oświatowe”). Statut przewidywał również, że opracowując organizację pracy szkoły na dany rok szkolny, dyrektor uwzględni sytuację szczególnego zagrożenia, w tym epidemię. Zgodnie z jego postanowieniami, w zależności od rozwoju sytuacji epidemicznej możliwe było funkcjonowanie szkoły w trzech trybach: stacjonarnym, hybrydowym lub zdalnym. Szczegółowe zasady organizacji szkoły w stanie epidemii zostały określone

⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 416, ze zm.).

⁵ Uchwała nr XVI/180/2012 Rady Powiatu Chojnickiego z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia (Dz. Urz. Woj. Pomor. poz. 2163 ze zm.) obowiązująca do dnia 4 listopada 2020 r.

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Statut jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej powiatu chojnickiego pod adresem: <https://bip.powiatchojnice.pl/a,27132,statut-ii-lo-w-chojnicach.html>. Zmian w Statucie dokonano uchwałami Rady Pedagogicznej Liceum nr 2/2019/2020 z dnia 11 września 2019 r. oraz nr 1/2020/2021 z dnia 28 sierpnia 2020 r.

⁸ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 910, ze zm.).

w zarządzeniu Dyrektora nr 13/2020 z dnia 28 sierpnia 2020 r. w sprawie organizacji zajęć i konsultacji w czasie reżimu sanitarnego szkoły w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19⁹ (dalej: „zarządzenie nr 13/2020”).

(akta kontroli str. 8-119)

1.2. W roku szkolnym 2020/2021 przygotowano realizację zadań Liceum uwzględniając sytuację funkcjonowania szkół w stanie epidemii, tj. zagrożenia COVID-19. W szczególności:

- zostało wydane zarządzenie nr 13/2020, które ogłoszono nauczycielom podczas posiedzenia Rady Pedagogicznej w dniu 28 sierpnia 2020 r.; w dniu 29 sierpnia 2020 r. zarządzenie to zostało zamieszczone na stronie internetowej Szkoły w celu zapewnienia dostępu do niego wszystkim nauczycielom, a także uczniom i ich rodzicom;
- ustalono (we współpracy z nauczycielami) tygodniowy zakres treści nauczania do zrealizowania w poszczególnych oddziałach klas, uwzględniając, jak wyjaśniła Dyrektor:
 - równomierne obciążenie uczniów w poszczególnych dniach tygodnia,
 - zróżnicowanie zajęć w każdym dniu,
 - możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia (Dyrektor wyjaśniła, że zaleciła nauczycielom monitorowanie zmęczenia uczniów w trakcie zajęć),
 - łączenie przemienne kształcenia z użyciem monitorów ekranowych i bez ich użycia (Dyrektor wyjaśniła, że zaleciła nauczycielom, aby zajęcia z przedmiotów niematuralnych były prowadzone w formie online do 30 minut, a reszta czasu miała być przeznaczona na pracę własną ucznia, a w razie potrzeby konsultację z nauczycielem),
 - ograniczenia wynikające ze specyfiki zajęć (Dyrektor wyjaśniła, że zaleciła w razie potrzeby wydłużenie zajęć do 60 minut, np. w przypadku pracy klasowej),
 - konieczność zapewnienia bezpieczeństwa wynikającego ze specyfiki realizowanych zajęć (Dyrektor wyjaśniła, że zaleciła nauczycielom aby doświadczenia do samodzielnego wykonania przez uczniów, np. z fizyki, czy biologii, były dobierane w taki sposób aby nie zagrażało to bezpieczeństwu uczniów; to samo dotyczyło ćwiczeń z wychowania fizycznego;Dyrektor wyjaśniła, że po 1 września 2020 r. - z powodu rezygnacji części uczniów z zajęć religii – dokonano zmian w tygodniowym planie nauczania,
- ustalono (we współpracy z nauczycielami), sposób monitorowania postępów uczniów oraz sposób weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów, w tym również informowania uczniów lub rodziców o postępach ucznia w nauce, a także o uzyskanych przez niego ocenach; regulacje w tej sprawie zostały zawarte w statucie Szkoły (wewnątrzszkolne zasady oceniania) oraz w zarządzeniu Dyrektora nr 4/2020 z 24 marca 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących organizacji działalności dydaktycznej w II Liceum Ogólnokształcącym im. Gen. Wł. Andersa w Chojnicach w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania szkoły w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Dyrektor wyjaśniła, że zgodnie z ww. regulacjami, wiedza uczniów była sprawdzana poprzez ich wypowiedzi ustne, prace pisemne, przygotowywane projekty, natomiast monitorowanie postępów uczniów w nauce odbywało się poprzez

⁹ Zarządzenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Szkoły pod adresem: http://2lochojnice.pl/wp-content/uploads/2020/08/procedury_epidemia_SARS-CoV-2.pdf.

dziennik elektroniczny (prowadzony w szkole od II semestru roku szkolnego 2011/2012), do którego dostęp mieli uczniowie i ich rodzice. Dyrektor wyjaśniła ponadto, że po 1 września 2020 r. w powyższym zakresie nie dokonano, żadnych zmian, gdyż nie było takiej potrzeby;

- w wewnątrzszkolnych zasadach oceniania ustalono warunki i sposób przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego i egzaminu poprawkowego oraz warunki i sposób ustalania rocznej oceny klasyfikacyjnej z zachowania w przypadku wniesienia zastrzeżenia do trybu ustalenia tej oceny; Dyrektor wyjaśniła, że po 1 września 2020 r. nie nastąpiły w tym zakresie żadne zmiany, gdyż nie było takiej potrzeby;
- wskazano źródła i materiały, w tym w postaci elektronicznej niezbędne do realizacji zajęć (m.in. materiały dostępne na stronie internetowej epodreczniki.pl, na stronie internetowej MEN i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej); ponadto w Szkole obowiązywał szkolny zestaw programów nauczania i podręczników, który wskazywał obowiązujące w szkole programy nauczania i podręczniki; Dyrektor wyjaśniła, że ponadto, na początku roku szkolnego nauczyciele informowali uczniów o zasadach sprawdzania wiedzy, o podręcznikach i źródłach wiedzy, z których uczeń powinien korzystać;
- umożliwiono uczniom konsultacje z nauczycielami; Dyrektor wyjaśniła, że dziennik elektroniczny posiada funkcjonalność, która pozwala uczniowi i jego rodzicowi zgłosić potrzebę konsultacji; również nauczyciel poprzez dziennik elektroniczny może wskazać na potrzebę konsultacji; Dyrektor wyjaśniła, że przed wprowadzeniem nauczania zdalnego konsultacje odbywały się w Szkole, natomiast po przejściu na zdalną formę nauczania - poprzez Teams (funkcjonalność programu Office 365). Dodatkowo w ostatnim miesiącu semestru istniała możliwość konsultacji z nauczycielem w Szkole;
- zapewniono nauczycielom dostęp do oprogramowania w postaci Office 365, Messenger, ClickMeeting i dziennika elektronicznego; na stronie internetowej Szkoły zamieszczono poradnik Urzędu Ochrony Danych Osobowych, przygotowany we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej, w którym wskazano zasady bezpieczeństwa danych przy zdalnym nauczaniu; ponadto Dyrektor wyjaśniła, że:
 - w Szkole od 2019 r. zapewniono dostęp do Internetu w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (nauczyciele mieli możliwość korzystania z tego Internetu w Szkole, natomiast przy prowadzeniu lekcji zdalnych nauczyciele korzystają z własnego dostępu do Internetu),
 - Szkoła w razie potrzeby użyczała nauczycielom laptopy, do wykorzystania przy zdalnym nauczaniu;
- ustalono sposób weryfikacji obecności uczniów w czasie nauczania zdalnego poprzez program ClickMeeting lub Office 365; sposób usprawiedliwiania nieobecności ucznia został określony w statucie (do usprawiedliwiania nieobecności byli zobowiązani rodzice, przy wykorzystaniu e-dziennika); w statucie nie określono formy i terminu usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach edukacyjnych przez pełnoletnich uczniów.

(akta kontroli str. 94-119, 176-214, 378-382, 448-450)

1.3 W latach szkolnych 2018/2019 – 2020/2021 Dyrektor zapewniła warunki organizacyjne sprzyjające realizacji zadań przez nauczycieli. Liczba nauczycieli zatrudnionych w Liceum kształtowała się następująco¹⁰:

- 2018/2019: 42 osoby, zatrudnione łącznie na 34,76 etatu, w tym 14 niepełnozatrudnionych (4,76 etatu),
- 2019/2020: 46 osób, zatrudnionych łącznie na 37,89 etatu, w tym 13 niepełnozatrudnionych (4,89 etatu),
- 2020/2021: 46 osób, zatrudnionych łącznie na 38,45 etatu, w tym 13 niepełnozatrudnionych (5,45 etatu).

Dyrektor wyjaśniła, że stan zatrudnienia był adekwatny do potrzeb.

W roku szkolnym 2020/2021, w porównaniu do roku szkolnego 2018/2019:

- wzrosła liczba wszystkich nauczycieli zatrudnionych w Szkole z 42 do 46 (tj. o 9,5%), przy jednoczesnym spadku liczby nauczycieli niepełnozatrudnionych z 14 do 13 (tj. o 7,1%),
- wzrosła liczba etatów nauczycielskich z 34,76 do 38,45 etatów (tj. o 10,6%) i etatów nauczycieli niepełnozatrudnionych z 4,76 etatu do 5,45 etatu (tj. o 14,5%).

W latach szkolnych 2018/2019-2020/2021 liczba nauczycieli Liceum pracujących w innych szkołach oraz liczba godzin realizowanych w Liceum przez tych nauczycieli w stosunku do ogólnej liczby godzin danego przedmiotu¹¹ i ogółu godzin wszystkich zajęć realizowanych w Szkole¹² wynosiły:

- 2018/2019: 10, w tym:
 - czterech nauczycieli religii,
 - dwóch nauczycieli chemii, realizujących odpowiednio 7,63 godzin i 7,5 godziny; ogólna liczba godzin chemii wynosiła 38,8 godzin, a ogólna liczba godzin realizowanych w Szkole – 723,58,
 - dwóch nauczycieli języka polskiego, realizujących odpowiednio 2,76 godzin i 4 godziny; ogólna liczba godzin języka polskiego wynosiła 68,87 godzin,
 - jeden nauczyciel matematyki, realizujący 7 godzin; ogólna liczba godzin matematyki wynosiła 66,13 godzin,
 - jeden nauczyciel wychowania fizycznego, realizujący 3 godziny; ogólna liczba godzin wychowania fizycznego wynosiła 63,95 godzin,
- 2019/2020: siedmiu, w tym:
 - dwóch nauczycieli religiioraz po jednym nauczycielu:
 - fizyki, realizującym 5 godzin, przy ogólnej liczbie godzin fizyki wynoszącej 25,74 godziny i ogólnej liczbie godzin realizowanych w Szkole, wynoszącej 928,76,
 - języka hiszpańskiego, realizującym 8 godzin, przy ogólnej liczbie godzin języka hiszpańskiego wynoszącej 8 godzin,
 - historii i społeczeństwa, realizującym 7,95 godziny, przy ogólnej liczbie godzin wynoszącej 14,74 godziny,
 - edukacji dla bezpieczeństwa, realizującym 9 godzin, przy ogólnej liczbie godzin wynoszącej 15 godzin,
 - języka niemieckiego, realizującego 7,58 godziny, przy ogólnej liczbie godzin języka niemieckiego wynoszącej 51 godzin,
- 2020/2021: sześciu, w tym:

¹⁰ Dane wg stanu na 30 września roku szkolnego.

¹¹ Tj. tygodniowa liczba godzin.

¹² Tj. tygodniowa liczba godzin.

- dwóch nauczycieli religii
oraz po jednym nauczycielu:
- historii i społeczeństwa, realizującym 8,16 godzin, przy ogólnej liczbie godzin wynoszącej 14,74 godziny i ogólnej liczbie godzin realizowanych w szkole, wynoszącej 891,66,
- biologii, realizującym 4 godziny, przy ogólnej liczbie godzin wynoszącej 49,47 godziny,
- języka niemieckiego, realizującym 13,16 godziny, przy ogólnej liczbie godzin wynoszącej 43,05 godziny,
- wychowania fizycznego, realizującym 9 godzin, przy ogólnej liczbie godzin wynoszącej 82,58 godziny.

W Szkole nie wystąpiły przypadki odejść z pracy z powodów bezpośrednio związanych z pandemią. Na kwarantannie przebywało 10 nauczycieli (łącznie przez 71 dni w okresie od 22 września 2020 r. do 1 stycznia 2021 r.).

Dyrektor wyjaśniła, że:

- nadgodziny rozdzielala równomiernie, a zwiększona liczba nadgodzin u niektórych nauczycieli wynika z nauczanej przez nich specjalności,
- w Szkole nie występują stałe braki kadrowe (braki nauczycieli danej specjalności są diagnozowane na podstawie ramowych planów nauczania, a pozyskiwanie nauczycieli odbywało się poprzez wykorzystanie ofert nauczycieli złożonych w Szkole, zapytań do Urzędu Pracy, zgłaszanie wakatów do Kuratorium Oświaty oraz rozmowy z dyrektorami innych szkół),
- w związku z sytuacją epidemiczną nie wystąpiła zwiększona liczba godzin ponadwymiarowych i doraźnych zastępstw w porównaniu do okresu sprzed epidemii.

Na podstawie zbadanej dokumentacji 10% nauczycieli zatrudnionych w Szkole oraz arkusza organizacyjnego Szkoły ustalono, że nauczyciele posiadali kwalifikacje wymagane do realizowanych zajęć edukacyjnych.

W Szkole nie wystąpiły sytuacje:

- nieodpłatnego wykonywania zajęć przez nauczycieli w ramach 40 godzinowego tygodnia pracy,
- dodatkowego wynagradzania nauczycieli za zajęcia w ramach 40 godzinowego tygodnia pracy,
- przekraczania 27 godzinowego pensum.

(akta kontroli str. 120-121, 135-150, 174, 388-389, 426-450)

1.4.1. W latach szkolnych 2018/2019 – 2020/21, w tym w okresie czasowego zawieszenia prowadzenia zajęć dydaktycznych (12-25 marca 2020 r.) oraz w okresach nauki zdalnej po 25 marca 2020 r. czas pracy nauczycieli związany z zajęciami dydaktycznymi, wychowawczymi i opiekuńczymi, prowadzonymi bezpośrednio z uczniami był ewidencjonowany z wykorzystaniem dziennika elektronicznego. Za okres czasowego zawieszenia działalności szkół nauczyciele złożyli dodatkowo oświadczenia o realizacji podstawy programowej wg tygodniowego planu zajęć. Wicedyrektor Liceum (dalej: „Wicedyrektor”) wyjaśniła, że weryfikowanie tego czasu pracy następuje poprzez dokonywaną przez nią bieżącą i okresową kontrolę dziennika elektronicznego, a w razie stwierdzenia braków we wpisach, zobowiązuje nauczycieli do ich uzupełnienia.

Liczba niezrealizowanych godzin obowiązkowych zajęć w latach 2018-2020 (w okresie od marca do listopada) kształtowała się następująco:

- w roku 2018: 243 godziny, co stanowiło 11,8% liczby godzin obowiązkowych zajęć wynikających z planu lekcji i arkusza organizacyjnego szkoły,
- w roku 2019: 1.080 godzin (41,9%),
- w roku 2020: 217 godzin (7,7%).

Przyczyną niezrealizowania zajęć były głównie zwolnienia lekarskie nauczycieli, a w 2019 r. strajk nauczycieli.

(akta kontroli str. 120, 173, 454-459, 567-654)

1.4.2. W okresie czasowego zawieszenia działalności szkół nauczyciele realizowali zajęcia dydaktyczne poprzez wysyłanie materiałów uczniom do samodzielnej nauki. Wicedyrektor wyjaśniła, że w tym okresie uczniowie mieli możliwość konsultowania się z nauczycielami m.in. poprzez dziennik elektroniczny.

Po 25 marca 2020 r. zajęcia realizowano przy wykorzystaniu funkcjonalności e-dziennika, Messengera, ClickMeeting, Office 365, My English Lab, Skype'a, platformy edukacyjnej Discord, testportal.pl, quizlet.com. Lekcje realizowano online oraz przysyłając uczniom materiały do samodzielnej pracy i odbierając odpowiedzi zwrotne od uczniów.

W roku szkolnym 2020/2021 zajęcia w formie zdalnej były prowadzone głównie poprzez lekcje online z wykorzystaniem Microsoft Teams, ClickMeeting oraz Messengera. Dodatkowo wysyłano materiały do samodzielnej pracy uczniów oraz komunikowano się z nimi telefonicznie i poprzez czat z wykorzystaniem aplikacji Teams.

(akta kontroli str. 454-459, 648-654)

1.4.3. Frekwencja w okresie czasowego zawieszenia działania szkół oraz w okresie nauki zdalnej była wyższa niż w poprzednim roku szkolnym. Wicedyrektor wyjaśniła, że zdarzały się pojedyncze przypadki niskiej frekwencji niektórych uczniów. W takiej sytuacji nauczyciele przeprowadzali rozmowy z uczniami oraz powiadamiali rodziców. W jednym przypadku uczeń nie wyrażał chęci uczestnictwa w zajęciach zdalnych, pomimo przeprowadzonych z nim rozmów zarówno przez nauczycieli, jak i rodziców. W efekcie w I semestrze roku szkolnego 2020/2021 uczeń nie został sklasyfikowany z siedmiu przedmiotów.

(akta kontroli str. 454-459, 470, 648-654)

1.4.4. Dyrektor wyjaśniła, że trudności dydaktyczno-wychowawcze występowały w Liceum rzadko. Wysoki poziom nauczania w Liceum i oczekiwania rodziców powodowały występowanie pojedynczych przypadków, w których sytuacja przerastała uczniów. Jak wyjaśniła Dyrektor w większym stopniu wynikało to z problemów rodzinnych niż z problemów z nauką. W takiej sytuacji uczniowie byli objęci opieką pedagoga, a od roku szkolnego 2019/2020 również psychologa.

(akta kontroli str. 768-773)

1.4.5. Na podstawie analizy arkuszy organizacyjnych Liceum ustalono, że zaplanowany w nich wymiar godzin zajęć dydaktyczno-wychowawczych prowadzonych bezpośrednio z uczniami był zgodny z przepisami Karty Nauczyciela¹³. Na podstawie objętej badaniem próbie 15% nauczycieli pracujących w Liceum w roku szkolnym 2019/2020 ustalono, że:

- liczba godzin zajęć dydaktyczno-wychowawczych zaplanowanych w arkuszu organizacyjnym Liceum i godzin zrealizowanych była zgodna z przepisami rozporządzeń w sprawie podstawy programowej¹⁴,

¹³ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).

¹⁴ Tj. dla Liceum 4-letniego - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 r., poz. 639 ze zm.), a dla Liceum po

- treści podstawy programowej zostały zrealizowane,
- wszyscy nauczyciele mieli zaplanowane zajęcia dydaktyczno-wychowawcze przez pięć dni w tygodniu.

(akta kontroli str. 390-425, 454-459, 470, 648-654)

1.5. W Liceum nie prowadzono ewidencji czasu pracy nauczycieli związanego z przygotowaniem do zajęć oraz szkoleniem i doskonaleniem zawodowym. Dyrektor wyjaśniła, że realizacja tych zadań przez nauczycieli odbywała się poprzez samodzielną pracę w domu (analiza treści związanych z nauczaniem przedmiotem oraz przygotowywanie materiałów uaktywniających ucznia), a także przez udział nauczycieli w szkoleniach i innych formach doskonalenia zawodowego (m.in. kursy, konferencje, webinaria). Zadania te nauczyciele odnotowywali w arkuszach pracy własnej. Udział w różnych formach doskonalenia zawodowego potwierdzały ponadto przedkładane przez nauczycieli dokumenty wystawiane przez podmioty prowadzące poszczególne formy doskonalenia.

Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych w Liceum odbywało się podczas Rad Pedagogicznych oraz poprzez zgłoszenia poszczególnych nauczycieli. Szkoła otrzymywała również oferty szkoleń od podmiotów realizujących szkolenia dla nauczycieli. W poszczególnych latach szkolnych kwoty zaplanowane na szkolenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli oraz kwoty wydatkowane wynosiły odpowiednio:

- w 2018 r.: 14,8 tys. zł (środki zaplanowane i środki wydatkowane),
- w 2019 r.: 16,0 tys. zł (środki zaplanowane), 15,4 tys. zł (środki wydatkowane),
- w 2020 r.: 16,7 tys. zł i 9,4 tys. zł; Dyrektor wyjaśniła, że powodem mniejszego wykorzystania środków była praca zdalna. Wydawnictwa udostępniły wiele darmowych szkoleń, z których nauczyciele korzystali.

W latach szkolnych 2018/2019 – 2020/2021 każdy nauczyciel w każdym roku szkolnym uczestniczył w co najmniej jednej formie doskonalenia. Dominującą formą doskonalenia zawodowego były szkolenia w zakresie nauczanych przedmiotów, w tym w zakresie aktywizowania uczniów oraz uatrakcyjnienia przekazywanych treści z nauczanych przedmiotów. Szkolenia były adekwatne do potrzeb Szkoły. Przed rozpoczęciem w Liceum nauki zdalnej, zostały przeprowadzone szkolenia dla wszystkich nauczycieli w zakresie wykorzystania aplikacji Teams do nauki zdalnej. W Liceum nie wystąpiły przypadki odmowy udziału nauczyciela w doskonaleniu zgodnym z potrzebami Liceum.

(akta kontroli str.151-170, 473-496, 768-830)

1.6. W Liceum nie ewidencjonowano czasu pracy nauczycieli związanego z innymi zadaniami i czynnościami wynikającymi z zadań statutowych. Dyrektor wyjaśniła, że zadania te nauczyciele realizowali poprzez:

- pracę w zespołach przedmiotowych i komisjach działających w Szkole,
- przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach wiedzy, w których rokrocznie uczestniczyło kilkudziesięciu uczniów; Dyrektor wskazała, że zadania te nauczyciele wykonywali w ramach 40 godzinowego czasu pracy,
- organizowanie uroczystości szkolnych (rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, dzień nauczyciela), szkolnych turniejów sportowych, klasowych spotkań integracyjnych (w tym wycieczek), spotkań z ludźmi kultury i życia społecznego, z przedstawicielami innych kultur, z przedstawicielami

wyższych uczelni, z prawnikiem, konkursów literackich, festiwalu piosenki; Dyrektor wyjaśniła, że przy realizacji tych zadań nauczyciele pełnili rolę koordynatora wydarzeń przygotowywanych przez uczniów (akademii, apelów, festynów). Celem Szkoły było bowiem aktywizowanie uczniów i umożliwienie im zaprezentowania swoich talentów i kreatywności.

(akta kontroli str. 249-256, 287-291, 326-332, 451-453, 768-830)

1.7. W Liceum dla realizacji procesu dydaktycznego przygotowano: sześć sal przeznaczonych do nauki j. angielskiego, trzy do j. polskiego, dwie do j. niemieckiego oraz po jednej sali matematyki, biologii, chemii, fizyki, geografii i historii. Szkoła wyposażona była w dwie pracownie informatyczne w tym jedną mobilną. Zajęcia dydaktyczne, na podstawie zawartych umów¹⁵, prowadzono również w ośmiu salach należących do Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego zlokalizowanego w budynku sąsiadującym z Liceum.

W trakcie trwania kontroli w pokoju nauczycielskim oraz pracowniach fizycznej i informatycznej prowadzono prace remontowe. W budynku Liceum nie było zaplecza kuchennego oraz szatni. Sale lekcyjne wyposażono w wieszaki na odzież wierzchnią uczniów.

Pracownie specjalistyczne w planie zajęć przydzielone były klasom profilowanym (humanistyczna, matematyczno-geograficzno-informatyczna, matematyczno-fizyczna; biologiczno-chemiczna). Liceum posiadało 20 oddziałów, w tym 4 klasy humanistyczne, 4 matematyczno-geograficzno-informatyczne, matematyczno-fizyczną i 8 klas biologiczno-chemiczną. Dyrektor wyjaśniła, że w związku z powyższym nie była możliwa realizacja historii, geografii, biologii, fizyki i chemii przez wszystkie klasy w pracowniach przedmiotowych, z uwagi na to, że Liceum posiada po jednej pracowni przedmiotowej z każdego przedmiotu. Jeśli z treści podstawy programowej lub inwencji nauczyciela czy uczniów wynika potrzeba przeprowadzenia ćwiczeń laboratoryjnych lub pokazów nauczyciela, nauczyciele prowadzący zajęcia zamieniają się salami lekcyjnymi i ćwiczenia lub pokazy odbywają się w pracowniach. Wszystkie zajęcia z informatyki odbywały się w pracowniach informatycznych.

Wyposażenie sal dydaktycznych Liceum odpowiadało wymogom określonym w podstawie programowej. We wszystkich salach zamontowano urządzenia umożliwiające prezentację treści multimedialnych, nauczyciele posiadali do dyspozycji komputery z dostępem do Internetu, a pracownie komputerowe umożliwiały samodzielną pracę przy komputerze dla każdego ucznia. Pracownie tematyczne wyposażono w pomoce naukowe. Bibliotekę szkolną zaopatrzono w zestawy podręczników i lektur dla uczniów, adekwatnie do realizowanej podstawy programowej.

Z uwagi na ograniczenia sanitarne wyłączono możliwość korzystania z czytelnia.

Dyrektor wyjaśniła, że w czasie zagrożenia epidemicznego nauczyciele przenosili pomoce dydaktyczne do pokazów, zgodnie z zasadami bezpieczeństwa, lekcje w pracowniach odbywały się w blokach 2 godzinnych, aby przejścia uczniów odbywały się możliwie jak najrzadziej. Na każdym biurku nauczyciela umieszczono płyn używany do dezynfekcji m.in. pomocy dydaktycznych.

Uczniom i pracownikom Liceum zapewniono dostęp do toalet zlokalizowanych na każdej kondygnacji budynku, z wyłączeniem poddasza, na którym zaaranżowano salę teatralną, w której odbywają się również lekcje j. polskiego. W toaletach

¹⁵ Na podstawie zawartego porozumienia II LO korzystało z sal lekcyjnych nr 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, pokoju nauczycielskiego, sanitariatów, ciągów komunikacyjnych, sali gimnastycznej oraz siłowni i szatni.

udostępniono środki czystości oraz dostęp do ciepłej i zimnej wody. Przy umywalkach zamieszczono instrukcje prawidłowego mycia rąk.

Przy wejściu do budynku Liceum umieszczono urządzenie do dezynfekcji rąk oraz informację o obowiązku dezynfekowania rąk wraz z instrukcją użycia środka dezynfekującego, a także numery telefonów do właściwej miejscowo powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej, oddziału zakaźnego szpitala i służb medycznych.

Drogi ewakuacyjne oznaczono w czytelny sposób, a na każdej kondygnacji umieszczono plan ewakuacji.

Teren Liceum nie był ogrodzony. Oświetlenie zapewniały lampy umieszczone przy ciągach komunikacyjnych. Liceum dysponowało ogrodzonym boiskiem zewnętrznym¹⁶. Ciągi komunikacyjne pozbawione były ubytków.

(akta kontroli str. 834-840, 1044-1177, 1216)

1.8. Z uwagi na możliwości lokalowe budynku zajmowanego przez Liceum nie wszystkie sale lekcyjne posiadały zaplecza wyposażone w stanowiska do samodzielnej pracy nauczycieli oraz przechowywania materiałów niezbędnych do realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego, a z uwagi na trwający remont pokoju nauczycielskiego nie można było w toku kontroli ustalić jakie warunki zapewniono nauczycielom w tym zakresie.

Dyrektor wyjaśniła, że nauczyciele mieli możliwość przechowywania ww. materiałów w salach posiadających zaplecza, które wyposażono w regały¹⁷. Nauczyciele posiadali również szafki w pokoju nauczycielskim. Udostępniono im regał w gabinecie pedagoga, na którym w odpowiednio opisanych kartonach są przechowywane sprawdzone prace uczniowskie.

Dyrektor wyjaśniła ponadto, że w roku 2018 nauczyciele mogli korzystać z potrzebnego sprzętu na terenie szkoły. W związku z pandemią nauczyciele zgłaszali ustnie zapotrzebowanie w sekretariacie szkoły, informatyk wypożyczał potrzebny sprzęt. Uczniowie zgłaszali swoje potrzeby wychowawcy i również użyczono im sprzętu. W marcu 2019 użyczono 12 laptopów nauczycielom, 6 uczniom i dwóch pracownikom administracji. W 2020 roku użyczono 14 laptopów nauczycielom i 25 uczniom. Zostało zrealizowane całe zapotrzebowanie w tym zakresie. Ponadto zakupiono tablety graficzne(14) i umożliwiono ich wypożyczenie nauczycielom, zakupiono 13 laptopów z przeznaczeniem dla nauczycieli. Zakupiono dostęp do platformy ClickMeeting na lekcje matematyki i fizyki.

W celu bieżącego rozpoznawania potrzeb nauczycieli wprowadzono mechanizm ich zgłaszania w pliku udostępnionym na zasobach zdalnych. Dyrektor wyjaśniła, że zakupy były realizowane w kolejności zgłoszeń. W ubiegłym roku szkolnym zostały zakupione wszystkie środki zgłoszone przez nauczycieli. Po realizacji zapotrzebowania było ono przekreślane. W przypadku braku możliwości realizacji była opisana przyczyna.

Nauczyciele mieli dostęp do urządzenia wielofunkcyjnego pozwalającego na skanowanie i drukowanie potrzebnych materiałów dydaktycznych. Ponadto, jak wyjaśniła Dyrektor, mieli do dyspozycji komputer z drukarką w pokoju nauczycielskim, gabinecie pedagoga, bibliotece oraz w niektórych salach lekcyjnych.

W zakresie zasad wypożyczania sprzętu Dyrektor wyjaśniła, że każdą salę lekcyjną wyposażono w rzutnik i komputer, z którego nauczyciele mają możliwość korzystania także w godzinach popołudniowych. Z tej możliwości nauczyciele

¹⁶ Ze względu na zalegający śnieg w toku kontroli nie można było zweryfikować stanu nawierzchni boiska.

¹⁷ Zaplecza posiadają sale o numerach 44, 12, 8, 10, 3, 20.

korzystali sporadycznie. Nie było potrzeby wypożyczania sprzętu, nie przenoszono go. W razie awarii była możliwość korzystania ze sprzętu zapasowego. Nie zgłoszono żadnych zastrzeżeń na dostępność sprzętu. Najczęściej nauczyciele korzystają ze sprzętu w pokoju nauczycielskim. W tej chwili w szkole urządzone jest pokój pracy nauczyciela, w którym będą trzy stanowiska komputerowe z dostępem do drukarki (na życzenie nauczycieli). Nauczyciele chcieliby mieć pomieszczenie, w którym mogą spokojnie popracować podczas „okienek”, przed lub po lekcjach. W pokoju nauczycielskim wg ich opinii jest zbyt głośno.

W Liceum nie wprowadzono sformalizowanych zasad w zakresie korzystania ze sprzętu w pracowniach przedmiotowych po zakończeniu zajęć dydaktycznych, oraz w przypadku większej liczby zainteresowanych czy też rozwiązań sytuacji kolizyjnych. Dyrektor wyjaśniła, że nie było takiej potrzeby. Ilość sprzętu do dyspozycji nauczycieli spełniała ich oczekiwania. Życzeniem nauczycieli byłoby przydzielenie im służbowego laptopa i zapewnienie miejsca pracy w szkole w godzinach 7.30 - 15.30, tak, aby wszystkie obowiązki służbowe wykonywać w pracy. Niestety szkoła nie dysponowała takimi środkami oraz pomieszczeniami. W związku z powyższym pracę związaną z przygotowaniem do zajęć, przygotowaniem i sprawdzeniem prac uczniów nauczyciele wykonywali w domu.

Liceum w roku 2018 i do października 2019 korzystało z Internetu dostarczanego przez operatora komercyjnego. Od końca października 2019 roku korzystano z sieci OSE. Dyrektor wyjaśniła, że w większości sytuacji sieć spełniała oczekiwania oraz, że nie można było jednoznacznie stwierdzić, czy usterki były spowodowane szkolnym łączem, czy należało tym obarczać dostawcę aplikacji dziennika elektronicznego lub MS Teams. Nauczyciele mieli dostęp jedynie do Internetu w Liceum. Szybkość łącza była adekwatna do realizowanych przez nauczycieli zajęć. W domu nauczyciele korzystali ze swojej sieci internetowej. Nauczyciele mieli możliwość prowadzenia zajęć ze szkoły.

W zakresie rozwiązywania problemów z uczestniczeniem uczniów w zdalnych formach nauczania, spowodowanych trudnością w dostępie do Internetu Dyrektor wyjaśniła, że początkowo (marzec 12- 25) były pojedyncze problemy z dostępem do Internetu po stronie uczniów. W związku z powyższym nauczyciele zostali zobowiązani do umieszczania opisu zajęć w dzienniku elektronicznym, tak aby uczeń mógł samodzielnie opracować zagadnienie. Informacja na ten temat została wysłana do nauczycieli przez dziennik elektroniczny. Czasami połączenie było niezbyt dobrej jakości, wówczas opis przerabianych zagadnień pozwalał im na samodzielną pracę. W dniach od 24 do 31 marca uruchomiono platformę MS Teams dla szkoły. Od 26.03.2020 lekcje odbywały się w formie zdalnej, z wykorzystaniem platformy MS Teams. W ostatnim tygodniu sierpnia i w pierwszych dniach września wszyscy nauczyciele wzięli udział w szkoleniach doskonalących obsługę Teamsów (szkolenia przygotowali i przeprowadzili ci sami nauczyciele). Przeszkolono również wszystkich nowo przyjętych uczniów. Od 15 października 2020 r. lekcje nadal odbywają się z wykorzystaniem MS Teams. Wychowawcy klas byli zobowiązani do monitorowania bieżącej pracy uczniów i zgłaszania problemów dyrektorowi.

Nauczycielom, którzy nie mieli dostępu do komputerów użyczono ich z Liceum. Od marca 2020 r. zakupiono 13 laptopów do pracy dla nauczycieli. Zakupiono również 14 tabletów graficznych. Dyrektor wyjaśniła, że większość nauczycieli pracuje na sprzęcie własnym.

Dyrektor wyjaśniła, że wszelkie potrzebne materiały biurowe, podręczniki i pomoce dydaktyczne są dostępne dla nauczycieli analogicznie jak w okresie przed 25 marca 2020 roku. Dodatkowo zakupiono 2 drukarki, 2 tablice interaktywne, mikroskopy, kamery, statywy demonstracyjne, zestawy do optyki, zestaw 3 fantomów, kije do

Nordic Walking, klocki Lego, zestaw Einstein LabMate, czujniki - 13 szt., mikrofony. Nauczyciel otrzymywał potrzebne materiały i akcesoria biurowe według potrzeb zgłaszanych w sekretariacie lub bezpośrednio do dyrektora, nie było to limitowane (w tym środki higieniczne i ochrony związane z sytuacją epidemiczną). Sprzęt niezbędny do wykonywania czynności wchodzących w zakres obowiązków nauczyciela był dostępny na terenie szkoły. W czasie nauczania zdalnego nauczyciel mógł mieć udostępniony sprzęt na podstawie umowy użyczenia - laptopy lub wypożyczenia z biblioteki (tablety graficzne).

W zakresie zapewnienia nauczycielom odpowiednich warunków socjalno-bytowych Dyrektor wyjaśniła, że w pokoju nauczycielskim była odpowiednia ilość miejsca do pracy i możliwość spożycia posiłku. Jednak ze względu na specyfikę przedmiotów nauczania nauczyciele zgłaszali potrzebę zorganizowania gabinetów do pracy dla dwóch, góra trzech nauczycieli (na wzór szkół zachodnich). Pierwszy taki pokój powstaje w tej chwili w szkole. Więcej nie byliśmy w stanie zorganizować ze względu na ograniczenia budynku oraz możliwości finansowe.

Liceum zostało wyposażone w środki dezynfekcyjne do odkażania pomocy dydaktycznych i elementów stałych oraz środki do odkażania rąk, termometry bezdotykowe, maseczki, rękawiczki jednorazowe oraz fartuchy jednorazowej ochrony.

(akta kontroli str. 841-1043)

1.9. W zakresie zapewnienia nauczycielom warunków organizacyjnych sprzyjających realizacji ich zadań poprzez system komunikacji dla nauczycieli wykonujących pracę w sposób zdalny lub delegowanych do wykonywania zadań poza szkołą Dyrektor wyjaśniła, że podstawową formą komunikacji był dziennik elektroniczny oraz służbowe adresy e-mail. Ponadto Liceum prowadziło dokumentację wykorzystując pracę w chmurze, co umożliwiała zdalną pracę nad jednym dokumentem kilku nauczycielom jednocześnie. Nauczanie indywidualne realizowane w domu ucznia, zostało przyznane w formie zdalnej, zgodnie z zaleceniem poradni psychologiczno-pedagogicznej. Z rodzicami nauczyciele komunikowali się za pomocą dziennika elektronicznego, sporadycznie telefonicznie. Szkoła nie zakupiła telefonów komórkowych oraz innych środków łączności dla nauczycieli wykonujących pracę w sposób zdalny lub delegowanych do wykonywania pracy poza szkołą.

(akta kontroli str. 841-853)

1.10. Wprowadzona zgodnie z wytycznymi MEN¹⁸ od 1 września 2020 r. organizacja pracy w szkole spowodowała konieczność przenoszenia pomocy dydaktycznych pomiędzy salami lekcyjnymi. Nie wpłynęło to jednak na realizację podstawy programowej przez nauczycieli.

(akta kontroli str. 462-463)

1.11. W okresie objętym kontrolą, Dyrektor co najmniej raz w roku dokonywała kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do Szkoły oraz określała kierunki ich poprawy, a kopię protokołu kontroli przekazywała organowi prowadzącemu Szkołę, co było zgodne z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach.

W dniu 14.12.2019 r. w wyniku zlecenia Dyrektor dokonano na terenie Liceum pomiarów oświetlenia, w wyniku których stwierdzono m. in, że naprawy wymaga niesprawne oświetlenie awaryjne strefy otwartej na I piętrze i II piętrze oraz dróg

¹⁸ Wytyczne MEN, MZ i GIS dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek od 1 września 2020 r. (dostępne na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/gis/bezpieczny-powrot-do-szkol-wytyczne-men-mz-i-gis-dla-publicznych-i-niepublicznych-szkol-i-placowek-od-1-wrzesnia-2020-r>).

ewakuacyjnych w całym obiekcie. W toku kontroli stwierdzono, że do dnia 01 lutego 2021 r. nie usunięto tych usterek.

Dyrektor wyjaśniła, że była przekonana, iż oświetlenie było sprawne¹⁹. Po uzyskaniu w toku kontroli informacji o nie usunięciu usterek poleciła wykonać naprawę całego oświetlenia. Dyrektor w złożonych wyjaśnieniach stwierdziła, że w rozmowie telefonicznej ze Starostą otrzymała zapewnienie o otrzymaniu środków na wyżej wymieniony cel, a o wspomniane środki wystąpiła na piśmie do Zarządu Powiatu Chojnickiego w dniu 03.02.2021 r. W dniu 11.02.2021 r. Dyrektor oświadczyła, że wskazane powyżej usterki zostały usunięte.

(akta kontroli str. 1192-1206)

1.12. Zagadnienia warunków lokalowych i organizacyjnych odnoszących się bezpośrednio lub sprzyjających realizacji zadań przez nauczycieli nie były przedmiotem kontroli i audytów zewnętrznych.

W dniach 20 lutego 2017 r. oraz 08 stycznia 2020 r. w Liceum przeprowadzono kontrolę realizowaną przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną Oddział Higieny Pracy w Gdańsku w zakresie oceny stanu sanitarnego szkoły. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 1178-1190, 1206-1215)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W statucie Szkoły nie określono formy i terminu usprawiedliwiania przez pełnoletnich uczniów ich nieobecności na zajęciach edukacyjnych, co było niezgodne z art. 99 pkt 2 Prawa oświatowego.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że w Statucie nie określono formy i terminu usprawiedliwiania przez uczniów pełnoletnich ich nieobecności na zajęciach edukacyjnych, gdyż nie wyrazili na to zgody rodzice uczniów, co zostało odnotowane w protokole zebrania Rady Rodziców Szkoły z dnia 10 września 2019 r.

(akta kontroli str. 92-119, 383-387)

NIK wskazuje, że powołane wyjaśnienia nie usprawiedliwiają stwierdzonej nieprawidłowości, gdyż ww. przepis Prawa oświatowego stanowi, że w statucie szkoły powyższa kwestia powinna zostać uregulowana.

OCENA CZĄSTKOWA

Liceum działało na podstawie statutu określającego m.in. jego cele i zadania. Stan zatrudnienia nauczycieli był wystarczający dla realizacji zadań Szkoły. Zapewniono ewidencjonowanie w dzienniku elektronicznym czasu pracy nauczycieli wynikającego z pensum. Czas pracy nauczycieli związany z przygotowaniem do zajęć, z doskonaleniem zawodowym i szkoleniem oraz z zadaniami innymi niż zajęcia dydaktyczne - nie był ewidencjonowany. Zadania te były dokumentowane sprawozdaniami z prac zespołów przedmiotowych i komisji działających w szkole, arkuszami pracy własnej nauczycieli, a także dokumentami potwierdzającymi udział nauczycieli w różnych formach doskonalenia zawodowego (m.in. szkolenia, konferencje, webinaria, warsztaty, kursy).

Sale lekcyjne, którymi dysponowało Liceum zostały wyposażone w sposób umożliwiający realizację podstawy programowej przez nauczycieli.

¹⁹ W lutym 2020 r. otrzymała ofertę na wykonanie niezbędnych napraw oświetlenia. Dyrektor wyjaśniła, że w międzyczasie woźny poinformował ją o naprawie oświetlenia. W dniu 03.02.2021 r. firma wykonująca usługi elektryczne dokonała kontroli oświetlenia i okazało się, że oświetlenie jest niesprawne.

Nauczycielom zapewniono dostęp do sprzętu i materiałów koniecznych do realizacji procesu dydaktycznego.

Dyrektor wypełniła obowiązek wynikający z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach, dokonując raz w roku kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do Szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki.

Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła nieokreślenia w Statucie Szkoły formy i terminu usprawiedliwiania przez pełnoletnich uczniów ich nieobecności na zajęciach edukacyjnych.

OBSZAR

2. Zapewnienie warunków sprzyjających organizacji zajęć pozalekcyjnych w szkole uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów

Opis stanu faktycznego

2.1. Zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania uczniów: z języka polskiego, z języka angielskiego, z języka niemieckiego, z biologii, z historii, z chemii, z matematyki, z geografii, koło dziennikarskie, koło fizyczne, koło odyseja umysłu, koło PCK, koło edukacji teatralnej, koło pierwszej pomocy przedmedycznej, koło sportowe siatkówki i koszykówki - były prowadzone w Liceum w latach szkolnych 2018/2019 w łącznym wymiarze 8,8 godzin tygodniowo (zajęcia były prowadzone przez okres 3 tygodni) oraz w roku szkolnym 2019/2020 w łącznym wymiarze 26,82 godzin tygodniowo (zajęcia były prowadzone przez okres 16 tygodni). W roku szkolnym 2020/2021 (do końca stycznia 2021 r.) zajęcia dodatkowe nie były prowadzone.

Dyrektor wyjaśniła, że:

- potrzeby uczniów w zakresie zajęć pozalekcyjnych rozpoznawali wychowawcy i nauczyciele, i proponowali uczniom możliwość uczestnictwa w prowadzonych przez nich zajęciach; propozycje zajęć pozalekcyjnych były wywieszane w gablotach szkolnych ogłoszeń,
- nauczyciele wnioskowali o prowadzenie zajęć pozalekcyjnych w oparciu o rozpoznawane potrzeby uczniów i ich wnioski były uwzględniane,
- zgodę na zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych wydawał Zarząd Powiatu, przyznając środki na ten cel; w roku szkolnym 2020/2021 środki na ten cel nie zostały przyznane, gdyż – jak zostali poinformowani dyrektorzy szkół - z uwagi na trudną sytuację finansową powiatu chojnickiego zajęcia pozalekcyjne zostały zawieszono.

Na podstawie objętych badaniem 20% zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w Liceum w latach szkolnych 2018/2019 – 2019/2020 (zajęcia pozalekcyjne z języka angielskiego i z matematyki, koło edukacji teatralnej, koło odyseja umysłu) ustalono, że:

- zajęcia zostały uwzględnione w arkuszu organizacyjnym Liceum,
- zajęcia były prowadzone w wymiarze od 4 do 6 godzin tygodniowo,
- w zajęciach uczestniczyło od 6 do 39 uczniów,
- nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne posiadali odpowiednie kwalifikacje,
- zajęcia były dostępne dla wszystkich uczniów Liceum.

Na podstawie objętej badaniem próby orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznej 60% uczniów Liceum posiadających takie orzeczenia (tj. trzech uczniów) ustalono, że m.in.:

- dla uczniów opracowano indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny,

- zorganizowano zajęcia rewalidacyjne w wymiarze dwóch godzin tygodniowo, podczas których realizowano zalecenia wskazane w orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- zorganizowano zajęcia integracyjne w klasach oraz podczas wyjazdów klasowych,
- przeprowadzono zajęcia integracyjne z pedagogiem szkolnym dot. akceptacji i szacunku,
- we współpracy z przedstawicielem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Chojnicach przeszkolono nauczycieli Liceum w zakresie pracy z dzieckiem z zespołem Aspergera.

(akta kontroli str. 171, 390-425, 460-461, 648-656)

2.2. Zadania wynikające z nadzoru pedagogicznego w zakresie zajęć pozalekcyjnych realizowano w Liceum poprzez coroczne podsumowania realizacji zadań zespołów przedmiotowych działających w szkole (zespołu przedmiotów ścisłych, zespołu języków obcych, zespołu przedmiotów przyrodniczych, zespołu nauczycieli wychowania fizycznego, zespołu przedmiotów humanistycznych). W podsumowaniach wskazywano efekty pracy poszczególnych zespołów, w tym w zakresie przygotowania uczniów do konkursów i olimpiad przedmiotowych. W planach nadzoru pedagogicznego na lata szkolne 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021 nie zostały zaplanowane obserwacje zajęć pozalekcyjnych. We wnioskach ze sprawowanego nadzoru za lata szkolne 2018/2019 i 2019/2020 nie zawarto wniosków dotyczących zajęć pozalekcyjnych.

Dyrektor wyjaśniła, że dodatkowe zajęcia dydaktyczne miały charakter doraźny (trzy tygodnie w roku szkolnym 2018/2019 i 16 tygodni w roku szkolnym 2019/2020). Z uwagi na doraźny charakter tych zadań Dyrektor nie widziała potrzeby dokonywania analiz tych zajęć (tzn. które ewentualnie są potrzebne, a które nie, które należałoby rozszerzyć, a które ograniczyć). Gdyby dodatkowe zadania dydaktyczne miały charakter stały, a nie czasowy, wówczas takie analizy byłyby robione i znalazłyby one odzwierciedlenie we wnioskach z nadzoru pedagogicznego. Środki na dodatkowe zajęcia Szkoła otrzymała z uwagi na oszczędności wynikające z niewypłacenia wynagrodzeń za okres strajku.

(akta kontroli str. 215-363, 768-830)

2.3. Wydatki na wynagrodzenia osobowe w Liceum wyniosły:

- w 2018 r.: 2.226,2 tys. zł,
- w 2019 r.: 2.576,0 tys. zł
- w 2020 r.: 3.111,1 tys. zł.

Na podstawie objętej badaniem próbie dokumentacji dotyczącej wynagrodzeń siedmiu nauczycieli Liceum za styczeń 2019 r., maj 2019 r. i marzec 2020 r. ustalono że:

- zasady wynagradzania nauczycieli były zgodne z zasadami naliczania wynagrodzeń nauczycieli, określonymi w Rozporządzeniu ws. wynagrodzeń nauczycieli oraz w obowiązującym w tym okresie Regulaminie wynagradzania,
- za okres strajku w kwietniu 2019 r. nauczyciele nie otrzymali wynagrodzenia (wyplacone wynagrodzenie zostało potrącone z wynagrodzenia za maj 2019 r.),
- za okres zawieszenia funkcjonowania szkół nauczyciele otrzymali wynagrodzenie, w tym wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe.

(akta kontroli str. 365-377,670-747)

2.4. Zagadnienia zapewnienia warunków lokalowych i organizacyjnych odnoszących się bezpośrednio lub sprzyjających realizacji zajęć pozalekcyjnych nie były podmiotem kontroli i audytów zewnętrznych.

(akta kontroli str. 1178-1190, 1206-1215)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W Liceum zapewniono organizację zajęć pozalekcyjnych realizowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (zajęcia rewalidacyjne wynikające z orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznej, realizowane w latach szkolnych 2018/2019-2020/2021 i zajęcia socjoterapeutyczne realizowane w roku szkolnym 2018/2019). Zapewniono również w ograniczonym stopniu - z uwagi na brak środków finansowych - zajęcia pozalekcyjne związane z rozwojem zainteresowań uczniów, realizowane w latach szkolnych 2018/2019-2019/2020.

Zasady wynagradzania nauczycieli były zgodne z rozporządzeniem ws. wynagrodzeń nauczycieli oraz Regulaminem wynagradzania.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wnioski

Uregulowanie w Statucie formy i terminu usprawiedliwiania przez uczniów pełnoletnich ich nieobecności na zajęciach edukacyjnych.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

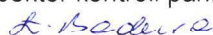
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 19 lutego 2021 r.

Kontrolerzy

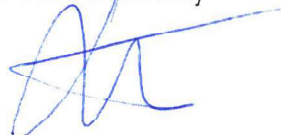
Łukasz Badura

Starszy inspektor kontroli państwowej

Piotr Lewandowski

Doradca techniczny

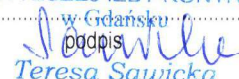

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Gdańsku

Dyrektor

WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

Gdańsk
poddpis

Teresa Sawicka